

RODUN NIMI: Hereford**JALOSTUSOHJELMAN VALINTA- JA JALOSTUSTAVOITTEET**

Hereford –rodun jalostuksessa pyritään parantamaan rodun lihantuotanto-ominaisuuksia niin, että ruhojen laatu vastaisi lihateollisuuden tarpeita ja lihan laatu kuluttajien odotuksia sekä että tuotantokustannukset lihakiloa kohti alenisivat. Tärkeimpiä jalostettavia ominaisuuksia ovat emo-ominaisuudet, poikimisten helppous, vasikoiden kasvutaipumus ja ruhojen lihakkuus.

RODUN OMINAISPIIRTEET

Hereford –rotu on keskikoinen, alkuperältään englantilainen ja väriltään punaruskea valkoisin merkein. Rodulla on valkopohjainen naama. Rotu on perinnöllisesti sarvellinen tai nupo.

JALOSTUSOHJELMAN MAANTIETEELLINEN TOTEUTUSALUE

Suomen tasavallan alue.

JALOSTUSELÄINTEN TUNNISTUS

Kantakirjaan merkittävien eläinten yksilöllinen tunnistus tehdään nautojen tunnistusta ja rekisteröintiä koskevan unionin eläinterveysäännösten mukaisesti. Ulkomailta tuotujen eläinten/alkioiden /sukusolujen tunnistus tehdään eläimen/alkion/sukusolujen mukana seuranneen jalostustodistuksen perusteella.

Eläimen alkuperään liittyvät siemennys-, astutus- tai alkionsiirtotiedot pitää olla asianmukaisesti dokumentoitu Faban tietojärjestelmiin tai karjan omiin tietojärjestelmiin (esim. siemennyskortti). Eläimen isyys arvioidaan annettujen tietojen perusteella ja sen perusteella päätetään, tarvitaanko eläimestä dna-näyte ja polveutumistutkimus. Eläimen omistajan on tarvittaessa toimitettava dna:ta sisältävä näyte (esim. karva, veri tai kudus) ja sen vanhemmista (ei isästä, jos se on keinosiemennyssonni) jalostusjärjestölle polveutumisen varmistamista varten. Keinosiemennyskäyttöön tarkoitettujen sonnien polveutuminen varmistetaan polveutumistestillä.

Eläinten tunnistetietoihin voidaan tallentaa väri ja sarvellisuus.

POLVEUTUMISTEN REKISTERÖINTIJÄRJESTELMÄ

Kantakirjaan merkittävien eläinten polveutumistiedot tallennetaan Faban kantakirjarekisteriin, jota teknisesti ylläpitää Mtech Oy. Rekisteri sijaitsee Vantaalla.

KANTAKIRJAN RAKENNE

Kantakirja muodostuu pää- ja lisäosastoista, sekä arvon mukaan määräytyvistä luokista.

1. Pääosasto

Pääosasto on jaettu perus- ja valioluokkaan.

Perusluokka

Pääosastoon hyväksytyin eläimen tulee täyttää rodun ominaispiirteet ja polveutua vanhemmista ja isovanhemmista, jotka on merkitty rodun pääosastoon. Pääosaston perusluokkaan kuuluvan eläimen kantakirjanumeron yhteydessä käytetään osastotunnusta Hf.

Ulkomailta tuotuja tai siellä olevia eläimiä voidaan hyväksyä kantakirjan pääosastoon, jos ne on kantakirjattu kyseessä olevan rodun kantakirjaan lähtömaassa. Tuontialkiosta syntynyt eläin voidaan hyväksyä kantakirjaan, jos sen vanhemmat ovat kantakirjattu lähtömaan saman rodun kantakirjaan.

Eläin voidaan merkitä kantakirjaan myös sen poistamisen jälkeen.

Valioluokka

Valioluokkaan kuuluvan eläimen kantakirjanumeron yhteydessä käytetään osastotunnusta HfV.

- sonnit
  - jälkeläisarvosteltu (syntymäpaino) vähintään 10 jälkeläisen suhteen, ja sen kokonaisjalostusarvo on tällöin ollut vähintään +10. Sonni on lisäksi rakennearvosteltu.
- lehmät
  - jälkeläisarvostelu (syntymäpaino) vähintään 2 jälkeläisen suhteen, jolloin kokonaisjalostusarvon tulee olla vähintään +10. Lisäksi lehmän tulee olla rakennearvosteltu.

Lisäosaston hyväksytyin eläimen jälkeläisen hyväksyminen pääosastoon:

Naaraat

Eläimen on polveuduttava emästä ja emänemästä, jotka on merkitty rodun lisäosastoon ja eläimen on polveuduttava isästä, isän isästä ja emänisästä, jotka on merkitty rodun pääosastoon.

2. Lisäosasto

Lisäosastoon hyväksytyin eläimen on polveuduttava isästä ja emänisästä, jotka on merkitty rodun pääosastoon. Lisäosastoon kuuluvan eläimen kantakirjanumeron yhteydessä käytetään lisäosastotunnusta Hfx.

ELÄINTEN YKSILÖTULOSTEN ARVIOINTI JA JALOSTUSARVOSTELUN TOTEUTTAMINEN

Jalostusohjelmaan kuuluvien eläinten yksilötulosten kerääminen suoritetaan Faban ylläpitämän emotarkkailun kautta sekä eläimen omistajien omien arviointien kautta että Faban toimihenkilöiden keräämien tietojen avulla ja näiden lisäksi teurastamoiden kautta tulleiden tietojen kautta. Jalostusarvostelun suorittaa Faba. Jalostusarvot lasketaan viisi kertaa vuodessa, yhdeksälle eri ominaisuudelle.

Taulukko 1 Yksilötulosten keräys ja jalostusarvostelu eri ominaisuuksissa

Ominaisuus	Yksilötulosten keräys	Jalostusarvostelu
Syntymäpaino	Emotarkkailu	www.faba.fi
Vieroituspaino	Emotarkkailu	
Vuodenpaino	Emotarkkailu	
Emoindeksi	Emotarkkailu	
Teuraspaino	Teurastamot, tulevaisuudessa nautarekisteri	
Ruholuokka	Teurastamot	
Poikimahelppous – isänä	Emotarkkailu	
Poikimahelppous - emänisänä	Emotarkkailu	ei vielä jalostusarvostelua
Rakenneominaisuudet	Faban toimihenkilöt	
Terveysominaisuudet	Terveystarkkailu (hoitotiedot), Naseva sekä viranomaisten keräämät tiedot	

JALOSTUSTODISTUSTEN ANNON DELEGOINTI

Toistaiseksi ei ole delegoitu. Delegoinnit ilmoitetaan www.faba.fi -sivustolla.

JALOSTUSOHJELMAN TULKINTA JA MUUTTAMINEN

Jalostusohjelman tulkinnasta päättää Faban hallitus, esim. jalostusvaliokunnan esityksestä. Tulkintaan liittyvien erimielisyydet selvitetään Faban sääntöjen mukaisesti.

.....

Ruokaviraston asiakirjatarkastus 10.7.2019, Dnro 5274/04.01.09.02/2019